

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN
LANDBOUW

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet tot instemming met het
samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Vlaamse
gemeenschap, het Vlaamse gewest en het Waalse gewest over
de afstemming van het arbeidsmarktbeleid en de bevordering
van de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet is erop gericht om instemming te verlenen met het samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de interregionale mobiliteit van werkzoekenden.

Het samenwerkingsakkoord beoogt een samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest om te streven naar een vlottere werking van de arbeidsmarkt. De doelstelling die hierbij nagestreefd wordt, bestaat uit het realiseren van een grotere mobiliteit van werkzoekenden tussen het Waalse en het Vlaamse Gewest en de tekorten in de knelpuntberoepen aan te pakken.

Hiertoe willen de respectievelijke regeringen zich engageren om, naast de realisatie van een grotere mobiliteit van de werkzoekende tussen de gewesten, ook de beroepsopleidingen, taalopleidingen en werkplekleerinstrumenten actief in te zetten bij de werkzoekenden voor het invullen van de vacatures uit het andere gewest.

Beide regeringen streven ook naar een betere afstemming op elkaars arbeidsmarkt. Hiermee beogen beide partijen het instroompercentage van Waalse werkzoekenden in Vlaanderen te verhogen en anderzijds tegemoet te komen aan de behoeften van de Vlaamse bedrijven die op zoek zijn naar personeel. Dit wordt verder geconcretiseerd in een meerjarige samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen de beide publieke tewerkstellingsdiensten, respectievelijk VDAB en Le FOREm. Het nieuwe Samenwerkingsakkoord zal vertaald worden in concrete afspraken over het

uitwisselen van vacatures en beroeps- en taalopleidingen tussen VDAB en Le FOREm. Er wordt ook een meetbare doelstelling afgesproken over een verhoging van het aantal effectieve plaatsingen van Waalse werkzoekenden op openstaande vacatures in Vlaanderen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggende ontwerp van decreet heeft betrekking op het beleidsdomeinen Werk en Sociale economie en is gerelateerd aan de inhoudelijke structurelementen activering, opleiding, loopbanen en een duurzame arbeidsmarkt..

Het regeerakkoord 2019-2024 vermeldt

- *Voor vacatures die ondanks bovenstaande inspanningen niet met Vlaams talent kunnen ingevuld worden, kijken we naar de andere gewesten, de aanpalende grensregio's en tenslotte ook in het buitenland. Daarom zetten we in op een versterkte interregionale mobiliteit en het aantrekken van buitenlands talent. (hoofdstuk 3.1, Uitdagingen en visie: op weg naar de arbeidsmarkt van de toekomst)*
- *Aantrekken van talenten blijven we doen volgens het 'concentrisch' bemiddelingsmodel: eerst in Vlaanderen, dan in de andere gewesten (via samenwerking met Le FOREm, Actiris en ADG), de aanpalende grensregio's en tenslotte in het buitenland (ook buiten de EU). (hoofdstuk 3.2 'Concrete voorstellen, werf 1 actie 3.2.1.5 Arbeidsmobiliteit en - migratie')*

De beleidsnota 2019-2024 vermeldt in hoofdstuk 5 Beleidsveld Werk het volgende in de operationele doelstelling OD VI.1.5. Talent van buiten Vlaanderen aantrekken *Om de arbeidsmarkt verder te verruimen zetten we in op een versterkte interregionale mobiliteit en het aantrekken van buitenlands talent. We doen dat volgens het 'concentrisch' bemiddelingsmodel: eerst in Vlaanderen, dan in de andere gewesten (via samenwerking met Le FOREm, Actiris en ADG), de aanpalende grensregio's en tenslotte in het buitenland (ook buiten de EU).*

In VESOC-werkgelegenheidsakkoord van juli 2022 werd het opgenomen:

De Vlaamse Regering sluit zo snel mogelijk een samenwerkingsakkoord met het Waalse Gewest af, gelijkaardig aan het samenwerkingsakkoord met Brussel van 24 juni 2021, inclusief meetbare resultaatsindicatoren. We versterken daarnaast de samenwerking met het Waals Gewest via projectmatige werking tussen VDAB en Le FOREm.

Dit ontwerp van decreet is er op gericht om instemming te verlenen met het samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse gewest en het Waalse gewest over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Raad van Bestuur van VDAB verleende op 13/09/2023 een positief advies
- Wetgevingstechnisch- en taaladvies is niet vereist voor voorliggend instemmingsdecreet, dit omdat het hier gaat om een decreet dat meer dan eens in dezelfde vorm terugkeert.
- Inspectie Financiën verleende op 11/09/2023 een gunstig advies.
- Er werd een begrotingsakkoord verleend op 11 oktober 2023.
- De SERV verleende een advies op 13 november 2023

Als antwoord op de belangrijkste conclusies en aanbevelingen geformuleerd door de SERV in haar advies wordt volgende bijkomende toelichting verstrekt:

- Het toepassingsgebied van het samenwerkingsakkoord betreft het volledige Vlaamse en Waalse gewest (artikel 2). De 3 regio's expliciet vernoemd in het akkoord zijn louter regio's die zeker de nodige aandacht verdienen gezien de eigenheden van elk van deze regio's.
- Het samenwerkingsakkoord heeft reeds aandacht voor het domein "(vervoers)mobiliteit" (artikel 11). Dit domein overstijgt evenwel het domein "werk", wat ook geldt voor de overige "hindernissen en mogelijke "stimuli" die in het SERV-advies worden vernoemd.
- Als bemiddelingsdienst heeft VDAB de opdracht om haar werkzoekenden correct te informeren met betrekking tot hun rechten en plichten en het aanbod dat VDAB ter beschikking stelt in functie van hun traject naar werk. Dit geldt eveneens voor Le FOREm voor wat betreft werkzoekenden die zich bij hen inschrijven. Deze informatieplicht is inherent aan de opdracht en werking van een bemiddelingsdienst en is dan ook onderwerp van de samenwerkingsovereenkomst die zal afgesloten worden tussen VDAB en Le FOREm.
- De samenwerkingsovereenkomst die wordt afgesloten tussen VDAB en Le FOREm zal op haar beurt nog eens een meer concrete vertaling krijgen in een jaarlijks (gezamenlijk) operationeel actieplan. Aandacht voor taalondersteuning op de werkvloer, eventuele premies die in het leven worden geroepen (op federaal of regionaal niveau) met het oog op de bevordering van interregionale mobiliteit, sensibiliserende acties ten aanzien van werkgevers,... kunnen hun plaats krijgen in deze actieplannen. Doordat deze jaarlijks worden opgemaakt kan op een flexibele manier rekening gehouden worden met opportuniteiten die zich de komende jaren aandienen op dit vlak of specifieke aandachtspunten die worden opgemerkt met betrekking tot de diverse aspecten die onderwerp zijn van het samenwerkingsakkoord en de samenwerkingsovereenkomst.
- Artikel 5 van het samenwerkingsakkoord biedt de garantie dat elke bemiddelingsdienst zijn volledige bevoegdheid inzake controle op de beschikbaarheid van verplicht ingeschreven werkzoekenden met een werkloosheidsuitkering of in beroepsinschakelingstijd kan blijven uitoefenen. Bovendien is ook het volgende te lezen in het artikel: *"Dit geldt eveneens voor eventuele andere categorieën van werkzoekenden die verplicht zijn ingeschreven bij de regionale bemiddelingsdienst op basis van federale of regionale regelgeving."* Deze passage is expliciet opgenomen rekening houdend met het feit dat de Vlaamse regering nog voor andere niet-actieve burgers bepaalde verplichtingen heeft voorzien in functie van activering (in concreto een inschrijvingsverplichting bij VDAB, al dan niet gepaard gaand met een verplichting tot werkbereidheid), en VDAB niet gehinderd mag worden

bij het uitvoeren van haar opdrachten voor deze specifieke groepen van verplicht ingeschreven werkzoekenden.

- Het VTC verleende een advies nr. 2023/129 op 14 november 2023. De belangrijkste conclusies en aanbeveling van het VTC waren de volgende:
 - voeg de rechtvaardigingsgrond toe aan het Ontwerp of de Memorie Antwoord: In de Memorie van Toelichting is bij de toelichting van het artikel 5 van het samenwerkingsakkoord de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens voor wat betreft VDAB toegevoegd
 - neem de verwerkingsverantwoordelijke op in het Ontwerp Antwoord: elke bemiddelingsdienst treedt als verwerkingsverantwoordelijke op binnen de eigen bevoegdheden en het eigen werkingsgebied. Wat VDAB betreft betekent dit dat VDAB verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van persoonsgegevens die plaatsvinden naar aanleiding van aanmaak van een persoonlijk bestand op het elektronisch platform van VDAB (zoals bedoeld in art 22 ev van het VDAB-decreet). En dit in het kader van de uitvoering van bevoegdheden en opdrachten zoals toegelicht in de rechtvaardigingsgrond vermeld in de toelichting bij artikel 5 van het samenwerkingsakkoord in de Memorie van Toelichting.
 - voer een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling en stel de nodige protocollen op.
Antwoord: het samenwerkingsakkoord geeft enkel de contouren weer van de samenwerking tussen de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse gewest en het Waalse gewest over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden. De bedoeling is dat binnen de contouren van dit akkoord en in functie van de uitvoering van dit akkoord er een samenwerkingsovereenkomst wordt gesloten tussen de bemiddelingsdiensten, VDAB en Le FOREm. Een DPIA wordt opgemaakt met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens die onderwerp zal zijn van deze samenwerkingsovereenkomst. In het kader van deze gegevensuitwisseling zal ook voorzien worden in de nodige aanvragen om hiervoor een machtiging te bekomen.
 - De bewaartermijnen in het Ontwerp opnemen
Antwoord: De persoonsgegevens worden door VDAB conform de voorschriften van de AVG niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doel van de verwerking. De noodzakelijkheidsduur kan sterk verschillen van verwerking tot verwerking. Om deze reden zijn er geen vaste bewaartermijnen gepreciseerd in de VDAB-regelgeving, maar wordt voorvermeld AVG-principe gehanteerd. Een recent voorstel tot wijziging van het Bestuursdecreet, van toepassing op tal van Vlaamse en lokale publieke instellingen, voorziet in een aantal bepalingen inzake bewaartermijnen. In principe zullen deze termijnen van toepassing zijn op VDAB. Er dient echter opgemerkt te worden dat het voorstel tot wijziging van het bestuursdecreet in de mogelijkheid voorziet dat men kan afwijken van de opgelegde bewaartermijnen mits in de eigen toepasselijke reglementering voorzien wordt in (afwijkende) bewaartermijnen. De impact van deze nog door te voeren wijziging in het bestuursdecreet wordt nog door VDAB onderzocht, waarna de afweging kan gemaakt worden om (eventueel deels) in bewaartermijnen te voorzien in het VDAB-decreet.
 - De nodige maatregelen nemen om de juistheid van de gegevens te verzekeren en de nodige transparantiemaatregelen te voorzien:
Antwoord: deze elementen komen aan bod in de hierboven vermeldde DPIA.

- Op 19 december 2023 werd door de Gegevensbeschermingsautoriteit een advies verleend in de vorm van een “standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten”. Er is kennis genomen van dit advies.
- De Raad van State verleende op 25 april 2024 een advies nr. 75.746
De belangrijkste conclusies en aanbevelingen van de RvS waren de volgende:
 - De essentiële elementen op te nemen in artikel 5 van het ontwerpdecreet.
Antwoord: De rechtsgrond voor verwerking van persoonsgegevens voor wat betreft VDAB is terug te vinden in artikel 4 en 5 van het VDAB-decreet. Wat VDAB betreft zitten de essentiële elementen inzake gegevensverwerking vervat in artikel 4/1 van het VDAB-decreet, met uitzondering voor wat betreft de bewaartermijn van de gegevens.
De categorieën van de verwerkte gegevens, de categorie van betrokken personen, de met de verwerking nagestreefde doelstelling, de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens/ met wie deze gegevens gedeeld of uitgewisseld worden zijn beschreven in dit artikel. Er dient opgemerkt te worden dat de bepalingen van een decreet steeds samen dienen gelezen te worden met de toelichting bij de artikelen zoals voorzien in de Memorie van Toelichting die hoort bij deze bepalingen.
De laatste wijziging aan artikel 4/1 van het VDAB-decreet werd recent aangebracht via het “decreet van 1 maart 2024 tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling. Specifiek wat betreft art 4/1, 6° kan in de bijhorende Memorie van Toelichting gelezen worden wat kan verstaan worden onder de gegevens ressorterend onder 6° van dit artikel.
Via specifieke regelgeving (decreet, BVR, samenwerkingsakkoord met instemmingsdecreet...) , beraadslagingen, protocollen etc wordt getracht bij specifieke maatregelen of processen de gegevensverwerking verder te concretiseren en aldus tegemoet te komen aan de vraag van RVS.
 - Het opnemen van een maximale bewaartermijn van de betrokken persoonsgegevens in het samenwerkingsakkoord.
Antwoord: Een recent voorstel tot wijziging van het Bestuursdecreet, van toepassing op tal van Vlaamse en lokale publieke instellingen, voorziet in een aantal bepalingen inzake bewaartermijnen. In principe zullen deze termijnen van toepassing zijn op VDAB. Er dient echter opgemerkt te worden dat in het voorstel tot wijziging van het bestuursdecreet in de mogelijkheid wordt voorzien dat een instelling kan afwijken van de opgelegde bewaartermijnen mits in de eigen toepasselijke regelgeving voorzien wordt in (afwijkende) bewaartermijnen.
VDAB hanteert tot nu toe bewaartermijnen conform de voorschriften van de AVG: met andere woorden persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doel van de verwerking. De noodzakelijkheidsduur kan sterk verschillen van verwerking tot verwerking. Om deze reden zijn er tot nu toe geen vaste bewaartermijnen gepreciseerd in de VDAB-regelgeving, maar werd voormeld AVG-principe gehanteerd. De impact van nog door te voeren wijziging in het bestuursdecreet wordt nog door VDAB onderzocht, waarna de afweging kan gemaakt worden om (eventueel deels) in bewaartermijnen te voorzien in het VDAB-decreet
 - Tekstuele aanpassingen.
Antwoord: De taalkundige aanpassing zoals gesuggereerd door de Raad van State is doorgevoerd in het voorliggend ontwerp van decreet.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

A.1 SITUERING

Het voorliggende samenwerkingsakkoord beoogt een samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de interregionale mobiliteit van werkzoekenden. .

Om dit te realiseren willen beide regeringen zich engageren om in te zetten op de competentieontwikkeling, inclusief de taalkennis, (niet-) technische vaardigheden, van de werkzoekenden .

Op 3 juni 2018 sloten VDAB en Le FOREm reeds een actieplan af ter bevordering van de interregionale mobiliteit om de integratie van Waalse werkzoekenden te verhogen en om tegemoet te komen aan Vlaamse bedrijven die op zoek zijn naar personeel.

De Vlaamse economie is ondertussen geëvolueerd naar een knelpunteconomie. De socio-economische vooruitzichten en de demografische evolutie geven aan dat we het komende decennium naar een blijvende knelpunteconomie gaan. Vlaanderen vergrijsst en er komen onvoldoende jongeren op de arbeidsmarkt om de pensioneringsgolf van de babyboomgeneratie op te vangen. Bovendien is het arbeidspotentieel in Vlaanderen kleiner dan in Wallonië. Anderzijds telt Wallonië een groot aantal werkzoekenden en ligt de werkzaamheidsgraad lager dan in het Vlaamse gewest. Als gevolg daarvan is Vlaanderen een belangrijke bron van toegankelijke banen voor veel Waalse werkzoekenden die met passende ondersteuningsacties deze kansen kunnen aangrijpen om een baan te vinden. Het samenwerkingsakkoord biedt de mogelijkheid om het Waalse arbeidspotentieel toe te leiden naar Vlaamse vacatures en zo mee de werkzaamheidsgraad in Wallonië te verhogen en eveneens bij te dragen aan stijging van de werkzaamheidsgraad in het algemeen.

De inzichten in hoe de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten moeten samenwerken om de problemen op de arbeidsmarkt aan te pakken, zijn ook geëvolueerd. VDAB en Le FOREm kijken samen naar de noden van de arbeidsmarkt en brengen oplossingen in kaart. Beide diensten zullen ervoor zorgen dat elke vacature van elke werkgever automatisch ter beschikking wordt gesteld voor het andere gewest.

Daarnaast zal elke burger in Vlaanderen en Wallonië vrij kunnen solliciteren in het andere gewest en dit bij voorkeur via de digitale weg (automatische matching van vacatures aan het profiel in Mijn Loopbaan bij VDAB of Mon profil professionnel bij Le FOREm). Een werkgever zal zowel de dienstverlening van VDAB als de dienstverlening van Le FOREm kunnen vragen.

Voorliggend samenwerkingsakkoord vertaalt het engagement van beide regeringen om structureel samen te werken om zo de uitdagingen van een steeds krappere wordende arbeidsmarkt het hoofd te kunnen bieden. Om dit engagement kracht bij te zetten, wensen beide regeringen dit samenwerkingsakkoord via instemmingsdecreet te verankeren in de wetgeving.

A.2 BEKNOPTE TOELICHTING VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD

Het voorliggend ontwerp van decreet geeft de samenwerking tussen Wallonië en Vlaanderen en de desbetreffende gewestelijke bemiddelingsdiensten VDAB en Le FOREm een juridische basis.

Het samenwerkingsakkoord bepaalt de principes en de werkwijze die VDAB en Le FOREm dienen te volgen om dit te realiseren:

- Vanuit een gezamenlijke (jaarlijkse) arbeidsmarktanalyse stellen VDAB en Le FOREm samen de knelpunten vast op de arbeidsmarkt.
- Op basis van deze bevindingen bepalen de raden van bestuur van VDAB en Le FOREm daaruit voortvloeiende doelstellingen en concrete acties
- VDAB en Le FOREm zetten een brede gezamenlijke dienstverlening op naar werkzoekenden en bedrijven om die interregionale mobiliteit verder te stimuleren.

Verder wordt gestipuleerd dat de samenwerking georganiseerd wordt in 3 zones: zone West (West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen met het gebied Wallonie-Picarde en de aangrenzende zones aan de taalgrens), zone Centrum (Vlaams Brabant met Waals Brabant en de aangrenzende zones aan de taalgrens) en zone Oost (Limburg en het gebied Luik, Hoei en Borgworm en de aangrenzende zones aan de taalgrens).

Beide regeringen geven VDAB en Le FOREm de opdracht om :

- de principes van vrij verkeer van werkzoekenden en vacatures te hanteren, zonder elkaars arbeidsmarkt te verzwakken.
- (relevante) persoonsgegevens op individueel niveau uit te wisselen via digitale weg, conform de bestaande AVG-regelgeving.
- een gezamenlijke dienstverlening te ontwikkelen naar werkgevers en werkzoekenden.
- te voorzien in de nodige acties wat betreft competentieversterking (technische- en soft skills) en de ontwikkeling van taalkennis.
- zich te engageren om elkaar jaarlijks op de hoogte te brengen over de bevoegdheden die een invloed hebben op de interregionale mobiliteit van de werkzoekende. Dit met het oog op een optimale samenwerking tussen beide partijen.
- te investeren in sensibilisering en communicatie. Concreet voor Vlaanderen betekent dit dat VDAB jaarlijks een vast bedrag zal afzonderen van zijn communicatiebudget en toewijzen aan deze specifieke acties. VDAB en Le FOREm zetten in op zowel interne als externe communicatie over gezamenlijke acties die voortvloeien uit dit samenwerkingsakkoord.
- te voorzien in de oprichting van een interregionale tewerkstellingscel wanneer er zich op het grondgebied van het ene gewest een herstructurering, collectief ontslag of faillissement voordoet van een onderneming waarbij een aanzienlijk aantal betrokken werknemers in het andere gewest gedomicilieerd zijn.

- een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten die jaarlijks herzienbaar is. Deze samenwerkingsovereenkomst dient bepalingen te bevatten die uitwerking geven aan alle artikelen van dit samenwerkingsakkoord.

Beide regeringen engageren zich om - gezamenlijk - belemmeringen in mobiliteit aan te pakken en zo de interregionale mobiliteit te faciliteren.

Voorliggend ontwerp van decreet heeft geen impact op de controle- en sanctioneringsbevoegdheid toegekend aan de respectievelijke gewestelijke bemiddelingsdiensten inzake de actieve, aangepaste en passieve beschikbaarheid van uitkeringsgerechtigde werkzoekenden en werkzoekenden in hun beroepsinschakelingstijd.

Tevens doet dit ontwerp van decreet geen afbreuk aan de verplichtingen die zijn opgelegd aan eventuele andere categorieën van niet-beroepsactieve burgers t.a.v. de gewestelijke bemiddelingsdienst op basis van federale of regionale regelgeving. Voor Vlaanderen gaat dit op heden meer specifiek om de groep van inburgeraars, sociale huurders en personen met het statuut "tijdelijke bescherming".

Tot slot geldt dit eveneens voor wat betreft de respectievelijke bevoegdheden ikv het doelgroepenbeleid, zoals vastgelegd in de zesde staatshervorming.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Toelichting bij de artikelen van het ontwerp van decreet

Artikel 1

Deze bepaling schetst het voorliggend ontwerp van decreet in zijn bevoegdheidsverdelende context. Een dergelijke bepaling is verplicht krachtens artikel 19, §1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Het voorliggend ontwerp van decreet regelt zowel gewestaangelegenheden, meer bepaald binnen het domein arbeidsbemiddeling, zoals bedoeld in artikel 6, §1, IX, 1° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, als gemeenschapsaangelegenheden, met name aangelegenheden die kunnen worden gekwalificeerd als "beroepsopleiding en -bijscholing" in de zin van artikel 4, 16° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Toelichting bij de artikelen van het samenwerkingsakkoord

Artikel 1

Dit artikel stelt de doelstelling vast van het samenwerkingsakkoord.

Artikel 2

Dit artikel beschrijft het werkingsgebied van dit samenwerkingsakkoord. De samenwerking heeft betrekking op het gehele Vlaamse gewest en het Franse taalgebied binnen het Waalse gewest. Binnen de drie vooropgestelde geografische zones zal actief en intensief samengewerkt worden.

Artikel 3

In dit artikel worden VDAB en le FOREm gelast om elk jaar een arbeidsmarktanalyse uit te voeren voor de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest.

De arbeidsmarkt evolueert sneller dan samenwerkingsakkoorden kunnen voorzien. De veranderingen zijn vaak ook niet voorspelbaar. Daarom is dit een samenwerkingsakkoord dat het mogelijk maakt om wendbaar op toekomstige wijzigingen te kunnen inspelen. Een belangrijk uitgangspunt om dit te kunnen realiseren is een gezamenlijke arbeidsmarktanalyse, gekoppeld aan concrete oplossingen voor de vastgestelde knelpunten. De gezamenlijke analyse betreft in eerste instantie de noden van de arbeidsmarkt (vacatures en werkzoekenden) binnen Vlaanderen en Wallonië, met een specifieke focus op de knelpuntberoepen, de gevraagde taalkennis/competenties en de opportuniteiten voor interregionale mobiliteit.

Deze analyse vormt de basis voor het vastleggen van gezamenlijke objectieven en acties op het vlak van begeleiding, beroeps- en taalopleidingen of andere maatregelen ter bevordering van de interregionale mobiliteit. Deze objectieven zullen tussen VDAB en le FOREm besproken en vastgelegd worden in een samenwerkingsovereenkomst met gekwantificeerde doelstellingen en meetbare resultaatsindicatoren.

Artikel 4

In dit artikel wordt het vrije verkeer van vacatures en werkzoekenden als principe vooropgesteld. De uitwisseling van vacatures mag echter niet leiden tot de verdringing van de werkzoekenden in het andere gewest. De huidige verwachtingen van de evolutie van de arbeidsmarkt wijzen op een knelpunteconomie, waar alle werkkrachten nodig zullen zijn om de vacatures in te vullen. Wanneer er echter op een bepaald moment, als gevolg van een economische crisis of een crisis in één bepaalde (sub-)sector, vacatures zouden zijn waarvoor er een grote arbeidsmarktreserve is in het betrokken gewest, dan kan er op basis van deze clausule beslist worden om geen actieve doorverwijzing te organiseren vanuit het andere gewest, specifiek voor die vacatures. De automatische uitwisseling van vacatures blijft daarbij steeds lopen. Het staat werkzoekenden eveneens altijd vrij om op eigen initiatief te solliciteren voor vacatures in het andere gewest.

Artikel 5

In dit artikel wordt bepaald welke gegevens VDAB en le FOREm zullen uitwisselen. Hierbij engageren VDAB en le FOREm zich te beperken om reeds vastgelegde stappen naar werk van de betrokken werkzoekende, zoals opgenomen in hun respectievelijke elektronische toepassingen uit te wisselen in het geval van domiciliëring naar het andere gewest of in het geval van inschrijving als vrije werkzoekende in het andere gewest. VDAB en le FOREm kunnen eveneens gegevens uitwisselen bij opportuniteiten voor interregionale mobiliteit bij de uitvoering van hun opdracht ten aanzien van hun werkzoekenden

De rechtvaardigheidsgrond voor VDAB voor de verwerking van persoonsgegevens is de uitvoering van een taak van algemeen belang (art. 6.1, e, AVG), en meer specifiek gaat het dan over de uitvoering van art 4 (missie) en artikel 5 (taken) van het VDAB-decreet.

De essentiële elementen van de verwerking van de persoonsgegevens zijn terug te vinden in artikel 4/1 van het VDAB-decreet van 7 mei 2004 'tot oprichting van het

publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap 'Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding' en artikel 4/1 van het Waals decreet van 6 mei/relatif à l'Office wallon de la formation professionnelle et de l'emploi'. De uitwisseling van persoonsgegevens tussen VDAB en le FOREm blijft beperkt tot de gegevens waarvoor zowel VDAB als FOREm een rechtsgrond hebben in hun oprichtingsdecreet.

Specifiek wat Vlaamse (al dan niet lokale) publieke instellingen betreft voorziet een recent voorstel tot wijziging van het bestuursdecreet in een aantal bepalingen inzake bewaartermijnen. In principe zijn deze bepalingen inzake bewaartermijnen ook van toepassing op de VDAB. Het voorstel van wijziging bestuursdecreet voorziet evenwel in de mogelijkheid dat een instelling die onder het toepassingsgebied van het bestuursdecreet valt, kan afwijken van de opgelegde termijnen mits opname van specifieke bewaartermijnen in haar eigen toepasselijke regelgeving. VDAB kan, na inwerkingtreding van het gewijzigd bestuursdecreet, gebruik maken van deze "alternatieve" piste indien blijkt dat de voorkeur uitgaat naar een regeling van bewaartermijnen in het eigen VDAB-decreet.

FOREm hanteert een bewaartermijn van 10 jaar, zoals vastgelegd in hun decreet.

De rechtvaardigheidsgrond voor FOREm voor de verwerking van persoonsgegevens is de uitvoering van de opdracht van algemeen belang bedoeld in artikel 3 van het decreet van 6 mei 1999 betreffende het Waals Bureau voor Beroepsopleiding en Tewerkstelling, waardoor het binnen het toepassingsgebied van artikel 6, lid 1, onder e, van de AVG valt.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt welke gemeenschappelijke dienstverlening VDAB en le FOREm zullen ontwikkelen, waarbij de criteria voor de passende dienstbetrekking, ongeacht de gewestgrens, actief en consequent toegepast worden.

Artikel 7

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 8

Het kader die het mogelijk maakt voor een werkzoekende om een opleiding te volgen in het andere gewest werd vastgelegd in de kaderovereenkomst van 9 juni 2009 (kaderovereenkomst wordt vernieuwd in het najaar 2023) tussen de publieke tewerkstellingsdiensten VDAB, Bruxelles Formation, Le FOREm en ADG.

Artikel 9

Werkplekleren is een belangrijke opleidingsmaatregel voor de ontwikkeling van de nodige competenties op de werkvloer.

Beide regeringen verzoeken VDAB en Le FOREm om het werkplekleren te promoten tav werkzoekenden en werkgevers en te organiseren, rekening houdende met de eigen specifieke modaliteiten bij de uitvoering ervan.

Artikel 10

Beide regeringen doen een investering in sensibilisering en communicatie. De VDAB zal hiertoe jaarlijks een specifiek bedrag toewijzen (200.000 euro) vanuit hun communicatiebudget.

Le FOREm zal gebruik maken van het eigen beschikbaar communicatiebudget.

Artikel 11

Voor de uitvoering van dit artikel zullen beide gewesten de bevoegde instellingen hierbij betrekken.

Artikel 12

De beide regeringen verzoeken de betrokken instellingen optimaal informatie uit te wisselen en te onderzoeken waar afstemming en samenwerking mogelijk en wenselijk is. Hiertoe kunnen er door de betrokken instellingen werkafspraken gemaakt worden, met respect voor de bevoegdheidsverdeling en de GDPR/privacy.

Artikel 13

Dit artikel bepaalt de mogelijkheid om een interregionale tewerkstellingscel, zoals bedoeld in artikel 6 Het sociaal noodplan voor de wederinschakeling van werknemers die het slachtoffer zijn van een collectief ontslag van het Samenwerkingsakkoord tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden van 24 februari 2005, waarbij de cel kan opgericht worden, ongeacht het aantal getroffen werknemers in andere gewesten

Artikel 14

De gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten verbinden zich ertoe de AVG-regels na te leven. De VDAB en Le FOREm verwerken de gegevens volgens de principes van de AVG en voert een passend gegevensbeschermingsbeleid. De VDAB en Le FOREm nemen de nodige technische en organisatorische beleidsmaatregelen om te waarborgen dat aan de voorschriften van deze verordening wordt voldaan en dat de betrokkenen hun rechten kunnen uitoefenen.

Artikel 15

Beide regeringen verzoeken VDAB en Le FOREm om een gezamenlijk samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met daarin de gekwantificeerde doelstellingen en meetbare resultaatsindicatoren van de bovenstaande artikelen, rekening houdend met respectievelijke bevoegdheden, ter uitvoering van dit ontwerp tot decreet.

Artikel 16

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 17

Dit artikel regelt de inwerkingtreding.

artikel 18

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

VDAB reserveert vanaf 2024 jaarlijks 200.000 euro van zijn communicatiebudget voor het project 33027 “Vlaanderen-Wallonië Interregio” ter uitvoering van de acties beschreven in art. 10 van het samenwerkingsakkoord:

“Beide partijen zetten in op interne en externe communicatie over de gezamenlijke acties om de werkzoekenden en werkgevers te mobiliseren om over de taalgrens te solliciteren en te rekruteren.”

De financiële weerslag van voorliggend ontwerp van decreet zal met andere woorden gecompenseerd worden binnen de beschikbare begrotingskredieten van VDAB en heeft geen bijkomende budgettaire impact op de Vlaamse begroting.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerp heeft geen invloed op het personeelsbestand of de personeelsbudgett

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerp heeft geen impact op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na deze definitieve goedkeuring van dit ontwerp van decreet wordt het het ontwerp van decreet ingediend bij het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse gewest en het Waalse gewest over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten het voorgenoemde samenwerkingsakkoord en het ontwerp van decreet over te maken aan het Vlaams Parlement ter instemming, op voorwaarde dat het samenwerkingsakkoord ondertekend is door de betrokken ministers;

3° de minister-president en de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten het Samenwerkingsakkoord namens de Vlaamse Regering te ondertekenen.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Jo BROUNS